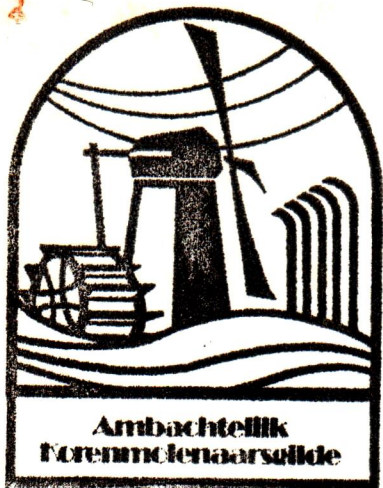

SEPTEMBER/OKTOBER 1979 - no. 19

Van Haver Tot Gort

Uitgave van het Ambachtelijk Korenmolenaarsgilde

Secretariaat : Postbus 3086, 3101 EB Schiedam

Gironummer : 36 102 63, Lendpoortstraat 9, Ravenstein

Redaktieadres : Redaktie van Van Haver tot Gort

p/a : Postbus 3086, 3101 EB Schiedam

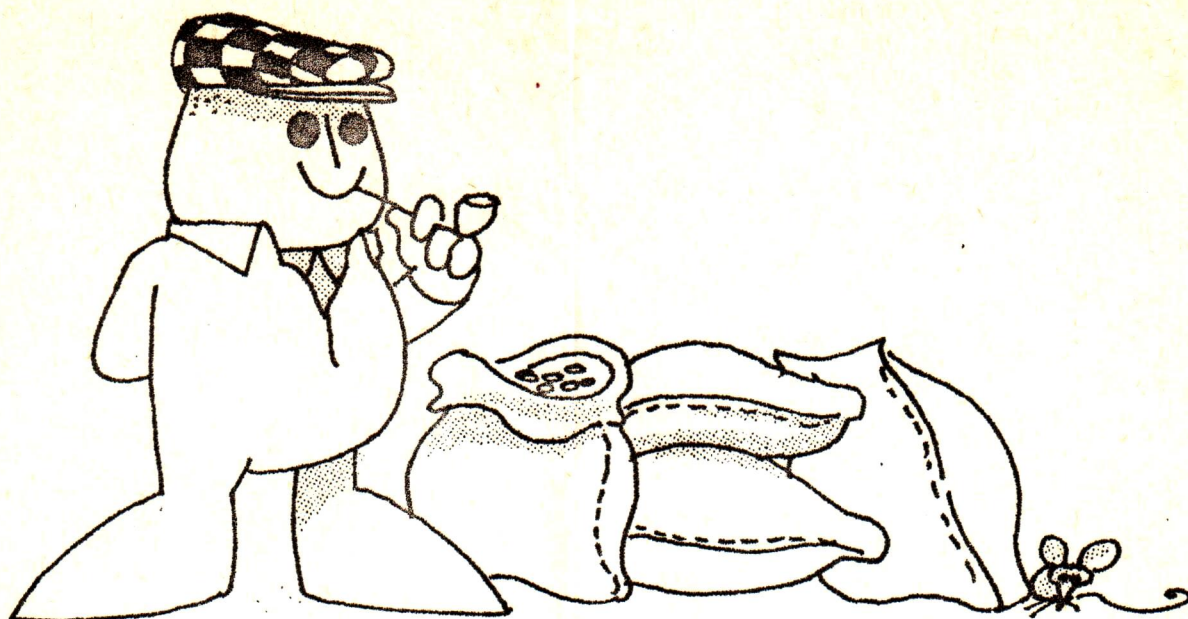
Wegens grote drukte wat later dan anders, en ook wat dunnier dan U gewend bent, glijdt dit nieuwe nummer van Van Haver tot Gort in Uw

Tech. en dan we U ook nu weer heel wat te bieden, namelijk we denken aan nieuwe van het Ambachtelijk Front, een mededeling over een advertentie voor de detailverkoop, onze technische rubriek, een (herhaald) artikel over het breken van tarwe en wat daar bij komt. Verder te Hooi en te Gras, de gebruikelijke ambachtelijke korenmolenaarsnieuwtjes, een bericht over de verdere "Promotions"-plannen van de verbruiker "Voerlichting en ..." en wat informatie over de nieuwe tarwe-soort die, net als dit nummer, wat later dan van uicht worden verwacht.

Verder: de moelkeuring is van start gegaan zoals U zult weten en hiernaast ook kunt zien.

Eindelijk weer een beetje wind, dat willen we ook nog even kwijt!!

GEBROKEN TARWE, 'T IS VOOR DE BAKKER!

(eerder gepubliceerd in ons nummer van november 1976)

Vele bakkers gebruiken in het deeg van bepaalde soorten bruinbrood een deel gebroken tarwe, om zo een wat grovere structuur te verkrijgen. In sommige streken van het land geldt hetzelfde voor gebroken rogge in roggebrood. Nu is het breken van graan iets dat zich met molenstenen uitermate goed laat doen en de produktie van gebroken tarwe (-rogge) kan dus voor de wind- en watermolenaars interessant zijn en betekenen dat ze de mogelijkheid hebben om dit naast het volkorenmeel en bloem aan hun bakkersklantenkring te gaan leveren en zo hun omzet te vergroten.

En de produktie kan nog best tegen een voor de bakkers aantrekkelijke prijs geschieden ook!

Laten we het eerst over het produkt en de werkwijze hebben.

Wat zijn de eisen die de bakker aan gebroken tarwe stelt : het produkt moet, zonder dat het hele korrels bevat uiteraard, zo grof mogelijk zijn d.w.z. er moet zo min mogelijk fijngries en bloem inzitten.

Nu is het best mogelijk om een steen zodanig te scherpren dat een dergelijk eindresultaat behoorlijk wordt benaderd, maar wie kan het zich permitteren om één koppel stenen speciaal voor het breken te reserveren? We weten dat de meeste korenmolens er maar twee hebben en zo zullen we wel genoodzaakt zijn om te breken over het koppel stenen waar normaliter ook gewoon mee gemalen wordt. Bij een koppel kunststenen zullen we dan kunnen ervaren dat, wanneer we na een partij graan gebroken te hebben, en we weer gaan malen, de eerste zakken meel wat scherp zijn. Dat komt dan doordat de scherpe gebroken graankorrels wat van het bindmiddel uit het meelvlak tussen de kwartskorrels hebben weggeroofd waardoor de structuur van de kerven (tijdelijk) wat grover is geworden. Een blauwe steen kent dat euvel niet.

Efin, we breken dus over een koppel maalstenen en het gevolg is dat we, ook al geven we weinig ma druk en laten we veel graan invallen, toch een produkt krijgen waar te veel fijn gries en bloem in zit.

We moeten dat er dus uitzeven, hetgeen op een eenvoudige wijze te doen is. Een handige timmerman, en sommige molenaars zijn dat zelf, kan met behulp van wat vurenhout, 10mm dik multiplex en nylon horregas, de op het schetsje afgebeelde griezenzeef wel maken.

In de voorwand van de meelpijp zagen we een opening, die afgesloten kan worden met een schuifje dat zowel in de dikte, als in de breedte taps gemaakt wordt. Door die opening komt het van de steen komende produkt op de zeef.

De zeef bestaat uit een vuren raamwerkje waarop het horregas is gespannen. Tegen de zijkanten van de zeef zijn triplex schotten bevestigd, die zo'n 10 cm boven de zeef uitsteken en precies passen tussen de zijplanken van de maalbak. De schotten staan op de bodemplank van de maalbak. Op het tegen de meelpijp steunende regeltje van de zeef is een stukje multiplex bevestigd dat in de meelpijp schuift en daar precies in past. Via dat stukje multiplex komt ons produkt op de zeef terecht.

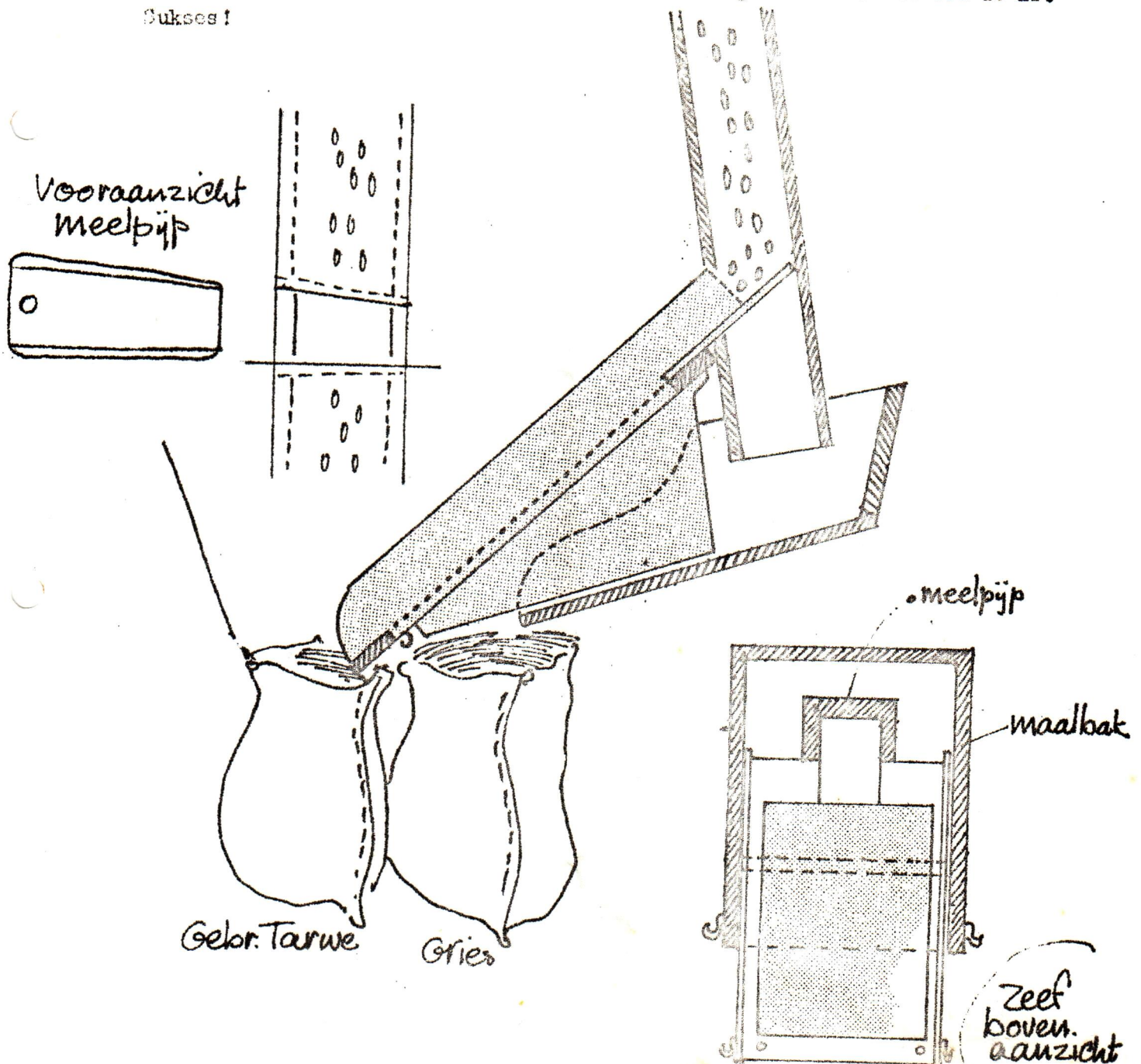
Twee gegelveniseerde windhaakjes zorgen ervoor dat het geheel niet kan verschuiven. De helling van de zeef moet toch wel 40 à 45 graden bedragen wil het goed werken.

De zak die aan de maalbak hangt, dient voor de griezenopvang; hij hangt aan de twee haakjes op de maalbak plus twee haakjes die op de zeef zijn bevestigd. De zak voor het eindprodukt hangt aan twee op de zeef bevestigde haakjes en aan het haakje-van-het-touw-met-kontragewicht, dat anders aan de zak van de maalbak zou zitten.

Het lijkt zo op het eerste gezicht nogal bewerkelijk om een goede zak gebroken tarwe of -rogge te maken maar als we de zeef eenmaal in elkaar hebben getimmerd is het dat niet meer. De produktie ligt toch wel 2 à 3x zo hoog als bij het malen van volkorenmeel en de griezen die we in de eerste zak opvangen (ca. 10%) kunnen we toch moeilijk als "afval" zien, zodat de prijs van het gebroken produkt dan ook wat lager kan liggen dan die van het meel!

Denkt U er tenslotte om dat het beste resultaat wordt verkregen wanneer het graan niet te droog is, maar dat U gest bevochtigen wanneer dat wél zo is.

Sukses!

Te Hooi en te Gras.

(korte ambachtelijke korenmolenaarswetenswaardigheidjes).

t.H.& t.Gr.(1) Chinees loongemaal.

Wij konden onze ogen niet geloven toen wij bij een van onze collega's onderin de molen een groot aantal kartonnen dozen zagen staan met als inhoud.....BAMI!
 Jawel U leest het goed, die slierten die men bij "de Chinees" als hoofdbestanddeel van veel onderdelen van het menu serveert.
 Wat moet je daar mee, vroegen wij verbaasd. Nadat er eerst gekscherend was gesproken over het aanrichten van een bamimaaltijd voor alle bakkers-klanten, kwam de aap uit de mouw.
 Wat er in de molen stond waren doosjes waarin tijdens opslag en transport de in ongekookte toestand keiharde slierten (vgl. macaroni, vermicelli, spaghetti e.d.) waren gebroken en daardoor onverkoopbaar waren geworden.
 Nu bestaat dat spul voor 100% uit tarwebloem dat tijdens de fabricage met water is gebonden. En om nu een kostbare verspilling van grondstoffen te voorkomen was de fabrikant tot de gedachte gekomen om het spul ergens te laten malen tot.... tarwebloem. Onze collega had eerst een monster proefgemalen om de juiste werkwijze en het maalbloom te bepalen, uiteindelijk bleek dat met breken en overmalen een goed resultaat kon worden verkregen.
 Klant blij, en molenaar blij, omdat er uiteraard geen haast bij was en het werk er dus, als het eens goed zou waaien ertussen door kon worden gedaan.

NIEUWS VAN DE WERKGROEP VOORLICHTING EN PUBLICITEIT.

Dat zijn de heren, die naast de redactie van Van Haver tot Gort alle zaken betreffende de "Molenaarspromotions", variërend van papieren meelzakken, receptenfolders, molenbrood-ouwels tot het Gilde-embleem toe verzorgen, dus.
 Welnu, wij vragen even Uw aandacht voor een aantal activiteiten waar we mee doende zijn of zijn geweest.

ADVERTENTIE - ADVERTENTIE - ADVERTENTIE.

We hebben ons beziggehouden met het voorbereiden van een gezamenlijke advertentie. Daarover kunnen we kort zijn want op de laatste pagina's van dit nummer komen we daar uitgebreid op terug.

Molenaars-verkoopbrief.

Gewerkt wordt aan het opstellen van een tekst voor een verkoop-brief, die U als molenaars kunt gebruiken om aan bakkers, die U bezocht hebt om ze voor Uw produkten te interesseren achter te laten en waarin deze bakkers dan nog eens rustig kunnen nalezen hoe het allemaal zit met dat molenaarsmeel en alle zaken die daar omheen hangen als ouwels etc.etc.

Molenbrood-ouwel-garantie-certificaat.

Reeds gereed is het ontwerp van een affiche waarop uiteen wordt gezet wat het nu precies inhoudt wanneer de bakker brood verkoopt met zo'n ouwel van ons korenmolenaarsgilde erop. Die affiche, een soort garantie-certificaat dus, kunnen bakkers in winkel en etalage gebruiken, maar ook uiteraard in een of andere vorm in advertenties, drukwerken enz. Het ontwerp ervan is geschied op verzoek van één van de deelnemers, maar is zodanig uitgevoerd dat het met aanpassing van de aanduiding van de molen/het molenaarsbedrijf, geschikt is voor al onze deelnemers. We zullen U over deze zaak verder informeren zodra de keuringsregeling Station M & B-IGMB/TNO volledig is uitgewerkt, zeg maar in ons volgende nummer, want dat aspect komt namelijk in de tekst ook aan de orde.

Overigens zullen wij het bestuur voorstellen om, zodra in dit opzicht het reclamepakket geheel compleet is, het gebruik van de molenbrood-ouwels verplicht te stellen.

Bazwaarschrift tegen opzet TARVO-reklame.

Het gaat hier om een aantal activiteiten die voor een deel al weer in het verleden liggen doch waarvan de resultaten pas nu zichtbaar worden.

U herinnert zich nog hoe wij in ons nummer 9 (december 1977) melding maakten van een poging van een reclamefilmploeg om op slinkse wijze het inwendige van een in bedrijf zijnde molen te filmen voor ... een reclamespot voor TARVO-volkorenbrood! Een poging die overigens mislukte, maar de spot kwam er toch, in een interieur dat weliswaar geen molen was, maar er wel vreselijk veel van weg had.

Bovendien zou de windmolen in andere onderdelen van de TARVO-reklame nog opduiken. In ons nummer 10 hebben wij over het verdere verloop bericht. Over de bij de Reclame-Code-Commissie ingediende klacht inzake het valselijk gebruik van het windmolen symbool.

Welnu, die zaak heeft, zoals te verwachten viel een lange procedure gehad. Op basis van het door de Tarvo-meelfabriek ingediende verweerschrift is de klacht in eerste instantie ongegrond verklaard. Hiertegen werd beroep aangetekend en :... onlangs is de uitspraak gevolgd waarbij onze klacht toch gegrond werd bevonden!

We moeten hierbij aantekenen dat bij deze operatie nauw werd samengewerkt met het Echte Bakkersgilde, dat uiteraard evenzeer werd benadeeld, daar het door haar leden gebakken "Bruin van de Molen" als ècht molenbrood, door deze affaire eveneens werd benadeeld.

De uitspraak in hoger beroep is gepubliceerd in de Consumentengids en de afloop stemt ons tot verheugenis.

Het wordt ons steeds duidelijker dat een zorgvuldige, eendrachtige behartiging van onze ideeën en belangen uiteindelijk zijn vruchten afwerpt!

t.H. & t.Gr. (2) Unieke Molen in Nispen (N-Br) officiëel in bedrijf gesteld.

In het Westbrabantse Nispen, gelegen tussen de Belgische grens en Roosendaal, is op zaterdag 23 juni j.l. het gereedkomen van een grote restauratie van de beltmolen aldaar gevierd. Namens ons bestuur was daar aanwezig de heer Voet uit Ravenstein. Een bijzondere molen, daar in Nispen, want hij is - op beide roeden - voorzien van automatisch zwichtende vliegtuigvleugel-profiel-wieken volgens het systeem van de zeeuwse molennaker wijlen M.J. van Riet uit Goes, en bij de restauratie werden deze bijna geheel vernieuwd. Samen met nog een aantal andere moderniseringingen die Van Riet in de 30-er jaren aanbracht, is de molen als bedrijfsmolen bijzonder praktisch ingericht.

We hopen nu maar dat hij in de toekomst van tijd tot tijd ook produktief in bedrijf zal zijn.

Windmolenaarsvijand nummer één : DE POPULIER!

De bewoners van ons goede vaderland willen de molens behouden "er mag geen molen meer verloren gaan!" Mooi zo, dat zit voor ons molenaars dus wel goed!

Diezelfde mensen willen ook een mooi landschap en fijne dorpskernen, mooi opgesierd met bomen en dus mag er ook geen boom meer weg.

Heel mooi natuurlijk, zolang die bomen maar niet vlak bij je molen staan, want dan word je als molenaar geconfronteerd met een windbelemmering van jewelste en dat is in één woord HOPELOOS, soms zelfs om moedeloos van te worden.

Want als die bomen op andermans erf staan krijg je ze niet zomaar weg, een werkelijk windrecht, zoals vroeger, hebben we nu niet meer, integendeel er zijn tal van

"boombeschermende" maatregelen in de vorm van een kapvergunningenstelsel etc. voor in de plaats gekomen. Het ergst van alle bomen is wel denken wij : de Populier.

Canada's, zoals ze in sommige delen van het land ook wel genoemd worden. Deze snelgroeiers met weinig kostbaar stamhout en een vrij beperkte levensduur, onttrekken vele molens aan het gezicht en vormen ware windschermen waarachter, vooral als ze in het blad staan, haast niet te malen valt.

Nu zijn er in het land duizenden en duizenden van deze bomen en het aantal dat er nu net het leven van sommige windmolenaars zuur maakt is verhoudingsgewijs maar zeer klein. Men zou toch denken dat het niet zo'n probleem zou zijn om deze dan gesnoeid, ingekort of gerooid te krijgen. Ze laten zich zelfs heel gemakkelijk "knotten". Helaas is meestal het tegendeel waar!

De gevallen waarin met succes iets tegen het hoog opgroeiend geboomte wordt gedaan, zijn uiterst spaarzaam. Vandaar dat we er nog maar eens aandacht voor vragen, als vervolg op ons stukje in v.H.t.G.nr. 9 (december 1977).

Het is bekend dat er momenteel van allerlei wordt ondernomen om verbetering in de situatie te krijgen. Het Gilde Van Vrijwillige Molenaars kent al lang de zgn. "Biotoopwacht", maar deze houdt zich meer bezig met bedreigende bebouwingsplannen. Enige tijd geleden is er onder auspiciën van de Vereniging "De Hollandsche Molen" een breed samengestelde "Werkgroep Molenbiotoop" in het leven geroepen, die richtlijnen moet opstellen voor de inrichting van bebouwing en beplanting rond windmolens (zie het pasverschenen jaarboekje van De Hollandsche Molen, blz. 22). Dat is natuurlijk prachtig en zal voor de toekomst ongetwijfeld zijn nut gaan afwerpen. Wat wij vurig hopen is echter, dat de Werkgroep ook iets zal gaan doen aan die situaties waar de zaak al verregaand is dichtgegroeid. Want dat er heel veel windmolens zijn waar nu het bomenprobleem al heel erg groot is, is zeker! Wij zijn ervan overtuigd dat men in die gevallen dan niet kan volstaan met een uitvoerig rapport met richtlijnen, maar dat men daarnaast in die concrete situaties ook de nodige, op die bewuste situatie gebaseerde voorstellen aan de betreffende "bomenbeherende instanties" zal moeten doen en de nodige druk zal moeten uitoefenen. Mogelijk is dit ook helemaal wat de werkgroep voorstaat, en hebben wij een geheel overbodig betoog gehouden. Maar, gelet op de aanzienlijke hinder die veel molenaars van bomen ondervinden, hebben wij gemeend dat het geen kwaad kan dit probleem nog eens uitvoerig onder de aandacht te brengen. Misschien is het goed wanneer molenaars die met problemen in dit opzicht te maken hebben, ons eens schrijven en een uitleg geven wat er bij hun molen aan de hand is. We blijven intussen hopen dat er in de toekomst iets uitkomt dat de moeite waard is!

Van incidentele regionale vergaderingen naar regionale groepen?

Toen de in juni georganiseerde serie van regionale bijeenkomsten (Zuidbarge, Wijkenswaard, Schiedam) achter de rug was, is daarvan de conclusie overgebleven dat het zeer nuttig is dat molenaars en aankomend molenaars, in regionaal verband met elkaar in contact kunnen komen.

Nu is dit één keer zo georganiseerd en daar zou het voorlopig dan bij blijven. Maar naar ons idee zou het eenzinnige zaak zijn als dergelijke ontmoetingen, waarbij men eerst in informele sfeer met elkaar een molen van een of andere collega bekijkt en daarna een of meer onderwerpen gezamenlijk bespreekt, tot een geregeld terugkerende gebeurtenis zouden worden.

We denken dan aan de vorming van een 3- of 4-tal regionale groepen die regelmatig bij-een komen om ervaringen uit te wisselen, om gezamenlijk problemen te bespreken en deze zonodig door te spelen naar het bestuur enz. Dat zou ook de collegialiteit kunnen bevorderen en de kans verminderen dat men bij het benaderen van klanten zonder enig overleg met elkaar, onder elkaars duiven gaat schieten. Men zou er zelfs aan kunnen denken dat, wanneer éénmaal per jaar het gehele bestuur in de bijeenkomsten van de regionale groepen aanwezig kunnen zijn, de centrale deelnemersvergadering zou kunnen komen te vervallen.

Natuurlijk zitten er aan zo'n zaak heel wat haken en ogen, denk maar aan de vraag of, en in hoeverre oudere molenaars die om welke reden dan ook tot nu toe geen deelnemer zijn geworden, maar die toch duidelijk als collega's worden beschouwd, bij zo'n groep moeten worden betrokken. En op welke wijze de zaak verder organisatorisch moet worden geregeld. Toch brengen we die gedachte eens onder Uw aandacht. Mocht U willen reageren, dan zijn Uw brieven altijd welkom.

t.H. & t.Gr. (3) Deelnemersgetuigschrift méér dan zomaar een velletje papier.

Alle meester- en gezelschap-molenaars en de "exploitant-deelnemers" die bij ons koren-molenaars-gilde zijn aangesloten hebben een fraai getuigschrift in hun bezit waaruit hun "deelnemerschap" blijkt. Dat hebben ze allemaal, ook zij die niet het stichtings-embleem voeren.

Soms zien we zo'n getuigschrift keurig ingelijst achter glas op een plekje in de molen hangen. Zo hoort het ook! Maar we zagen ook eens dat getuigschrift, als een vodje papier met een paar punaises vast geprikt, en zelfs zijn er een paar molens waar het hele ding niet te vinden is, m.a.w. het ligt bij die molenaars ergens in een kast, tussen een stapel spullen in. Als het er tenminste nog is.

Heren, daar hebben we de moeite om dat certificaat te ontwerpen, te laten drukken en verder af te werken, niet voor gedaan! Een simpel houten lijstje en een stukje glas dat zal toch niet de grootste uitgave zijn die U als bedrijfskosten te maken hebt? N.B. Mocht Uw getuigschrift inmiddels in toestand zo achteruit zijn gegaan dat het minder toonbaar is, wel dan zijn we best bereid om voor een nieuw exemplaar te zorgen. Stuur ons maar even een briefkaartje.

"De Belgische Molenaar" en "Levende Molens".

Ook bij onze Zuiderburen is een beweging gaande om niet alleen de molens in stand te houden, maar ook het ambacht van de molenaar, en dus de werkelijk malende molen te behouden. En zo kan men dan sinds 1978 in op de middenpagina's van het vakblad "De Belgische Molenaar" een specifiek aan de windmolens en het molenaarsambacht gewijde afdeling aantreffen. De titel daarvan is "LEVENDE MOLENS, voor een herwaardering van het ambachtelijk gemaal" en de redactie is in handen van de Vlaamse Molenstichting VZW. Een vergelijking met Van Haver tot Gort is tot op zekere hoogte mogelijk, al gaat hij - uiteraard - niet helemaal op. In de Vlaamse molenstichting, en dat is in feite een goede benadering, gaan het molenbehoud, het behoud van het echte ambacht, het stimuleren van het als vrijetijdsbesteding laten draaien van molens en het bestuderen van de molen-historie hand in hand. Bij ons is dat gescheiden.

Onze Stichting Ambachtelijk Korenmolenaars-gilde houdt zich dan ook maar met één van de bovengenoemde zaken bezig en dat heeft uiteraard tot gevolg dat ook de publicaties die in ons klubblad verschijnen toch anders van karakter zijn.

Boeiend is de inhoud van "Levende Molens" in ieder geval en we zullen daar in de toekomst hopelijk nog wel eens nader op in kunnen gaan. Wat we wel alvast willen doorgeven is een gedeelte uit een artikel dat verscheen in het nummer 15-16 (7-22 augustus '79) waaruit blijkt dat men daar een bijna vanzelfsprekende balans heeft gevonden tussen het vrijwillig molenaarschap - d.i. het laten draaien van molens in de vrije tijd - en het echte ambacht van de korenmolenaar.

We citeren :

.... mag het initiatief van de molenaarskursus zeker als belangrijk en verdragend worden bestempeld. Resultaten zijn reeds merkbaar: te Giele, te Geel op de molens van Elsum en Larum, te Brugge en te Damme werken kursisten zich verder in. Zonder vooralsnog het "Meesterschap" te benaderen, laat staan te bezitten, maar dat wordt dan ook nergens gedoed. Gelukkig zijn er nog enkele oudere molenaars die het bezitten, en doordat zij inzien dat de toekomst aan de jongeren is, tegenover hen geduld willen betonen.

Om de molens echter werkelijk "aan den draai te krijgen" is naast die vakkenis - niet te verkrijgen zonder gevoel voor de molen - ook de ingesteldheid van belang. Tevreden zijn met een "ambachtelijk beleefde job" blijft voorlopig nog steeds een uitzondering, en dit ondanks tendenzen in die richting. Toch menen wij te mogen stellen dat zij die er zich nu op toeleggen, zich wapenen voor de toekomst".

Waarvan akte!

BESTUURLIJK EN ANDERE INTERNE MEDEDELINGEN.

Op dinsdag 17 juli j.l. kwam het Dagelijks Bestuur bijeen om een aantal zaken te regelen, met name betreffende de problemen die uit de regionale vergaderingen naar voren waren gekomen.

Er werd afgesproken om bij het bestuur van de Stichting Echte Bakkersgilde aan te dringen op een gesprek om een reeks van problemen en onduidelijkheden te bespreken en afspraken te maken voor een mogelijk periodiek overleg. Inmiddels hebben enkele bestuursleden een overzicht gemaakt van concrete gesprekspunten en zal het overleg zelf plaatsvinden op dinsdag 9 oktober a.s. U hoort er nog wel van.

Diezelfde bestuursleden hebben een voorstel op papier gezet betreffende enige spelregels die molenaars onderling uit collegialiteitsoogpunt in acht zouden moeten nemen bij het verwerven van nieuwe klanten.

De adviesprijzen werden door het D.B. vastgesteld. Per 1 oktober zullen zo nodig aangepaste adviesprijzen volgen.

Uiteraard werden de financiën van de Stichting besproken, en uit een opgesteld overzicht van de stand van baten en lasten bleek dat met name de deelnemersbijdragen nogal traag binnenkomen. De penningmeester zou de betreffende molenaars gaan "manen" om over de brug te komen. Ook zou hij de deelnemers die een omzetafhankelijke bijdrage betalen, verzoeken om hun bijdrage op vrijwillige basis te verhogen. Een brief daartoe is op 9 augustus uitgegaan.

Verder werden een aantal zaken van huishoudelijke aard behandeld.

Het D.B. zal op 25 september opnieuw bijeenkomen en dan de agenda voorbereiden voor een op donderdag 11 oktober te houden vergadering van het Algemeen Bestuur. Belangrijk punt op deze vergadering zal zijn de vraag in hoeverre het in de statuten (art.12.5) bepaalde, dat deelnemende molenaars hun produktie in hoofdzaak met wind-(water)kracht moeten malen en een eventuele motor slechts als hulpkracht mogen gebruiken, om perioden met onvoldoende wind(/water) te overbruggen moet worden gehandhaafd dan wel versoepeld. In de praktijk wordt hiervoor de vuistregel 60/40 gehanteerd d.w.z. dat globaal gemiddeld minstens 60% van de totale jaarproduktie op wind-(/water) kracht moet zijn gemalen.

Nu blijkt dat een enkele deelnemer zich daar niet aan houdt en het bestuur daarover met één molenaar in gesprek en correspondentie is gewikkeld komt deze zaak in discussie. Er zijn fervente tegenstanders van handhaving van dat artikel, maar er zijn al evenzeer uitgesproken voorstanders. Een en ander belooft een boeiende en belangrijke discussie te gaan worden en over de afloop zult U nog wel vernemen.

Bij het bestuur is ook de nodige ongerustheid en ook lichte ergernis ontstaan over de gang van zaken rond de exploitatie van de molen "Rhijn en Son" te Utrecht. Hoewel voor het oog de zaken aardig rond zijn en onze kersverse deelnemer gezelmolenaar H.van Rijswijk daar in dienst is getreden is er een exploitatie-wijze van de grond gekomen die uit het oogpunt van de instandhouding van het korenmolenaarsambacht en het in de verdere toekomst daadwerkelijk functioneren van de molen als windmolen toch de nodige vraagtekens oproept. De correspondentie en kontakten hierover zullen in de aanstaande A.B.-vergadering worden besproken en daarna zullen wij U nader informeren.

Ballotage gezelmolenaar.

Ons molenaarsgilde is weer een nieuwe deelnemer rijker. Het is de heer N.Boekestein die als huurder de gemeentelijk eigendom zijnde kapitale ronde stening-korenmolen "Aeolus" te Vlaardingen bemaalt.

Deze ballotage heeft om verschillende redenen een moeizame voorgeschiedenis gehad, niet in de laatste plaats doordat het tot ruim twee maanden na de in eerste instantie afgesproken datum heeft geduurd voordat de ballotage-commissie uiteindelijk haar bezoek aan de molen kon brengen. Windstilte, vakanties, het - als het wel woei - druk bezet zijn met maalwerk van enkele als leden van de commissie benaderde molenaars, waren daar de oorzaak van. Uiteindelijk bleken op zaterdag 25 augustus j.l. alle factoren gunstig en begaven de meester-molenaars Franken ("Heimolen", Bosschenhoofd N.Br.) de Visser ("De Hoop", Wolphaartsdijk, (Z), en v.d. Westerlaken,

("De Korenbloem" Ulvenhout (N.Br) zich, in het gezelschap van de heer Gunneweg (als waarnemend secretaris zonder stemrecht) zich als ballotagecommissie op weg naar de malende molen. Het was voor het eerst dat bij een ballotage de commissie rekening te houden had met een bezwaarschrift van naburige deelnemers (Schiedam "De Vrijheid") Nadat de heren zich intensief in het werk van de adspirant-deelnemer hadden verdiept en een aantal formele vragen naar genoegen waren beantwoord, trok de commissie zich even terug om haar oordeel te bepalen. De drie heren waren van mening dat de in het bezwaarschrift opgesomde punten thans door hun eigen waarnemingen en gehoord hebbende het verweer van de adspirant-deelnemer niet konden worden bevestigd en zij besloten unaniem tot toelating in de gevraagde categorie : gezelschap-molenaar. Toen gebleken was dat de indieners van het bezwaarschrift geen gebruik zouden maken van hun statutaire recht om bij het bestuur tegen de beslissing van de commissie in beroep te gaan, was de zaak definitief geregeld en kon een en ander ook schriftelijk worden bevestigd. Het heeft wel menige zweetdruppel gekost om de procedure juist te laten verlopen en te voorkomen dat de sfeer al te gespannen zou zijn, maar het moet toch voor iedereen die bij de zaak betrokken is geweest wel een voldoening zijn om te constateren dat de huidige ballotageprocedure tot een behoorlijk objectieve oordeelsvorming kan leiden, zelfs al is er dan een schriftelijk bezwaar van twee, binnen het Korenmolenaarsgilde toch niet onbelangrijke molenaars.

NIEUWE TARWE

Het weer is voor de inlandse tarwe in een aantal gebieden te nat geweest, waardoor de rijping is vertraagd en hier en daar de tarwe een zo hoog vochtpercentage heeft dat ze voor de bakkerij amper te gebruiken is. Molenaar Peereboom vertelde ons dat bij hem in de buurt percelen zijn waar tarwe met 24% vocht is geoogst, overigens wel grote gevend.

Over de bakwaarde van de inlandse tarwe kunnen we nog niet veel zeggen. De eerste berichten zijn niet ongunstig maar de meeste molenaars hebben gelijk door nieuwe tarwe te mengen met oude, geleidelijk aan het percentage nieuwe tarwe verhogend. De graanhandel Trigo berichtte ons dat de verwachtingen voor de Franse tarwe (welke in de regel meer geschikt is voor de bakkerij dan de inlandse) vrij goed zijn. De Trigo mengt oude met nieuwe tarwe om een geleidelijke overgang te bewerkstelligen. Het is dus nog afwachten; de proefronde van de Keuring zal wel uitwijzen hoe de melanges die onze deelnemers gebruiken voor de dag komen.

Werkgroep Keuring en Voorlichting Graanaankoop.

t.H. & t. Gr. (4) Ze zijn er nog wel, gebruikte blauwe stenen.

Veel molenaars zijn het er wel over eens dat, met name om bloemig meel te malen, de beste kunststeen niet tegen een blauwe steen op kan. Vandaar dat sommige molenaars op zoek zijn gegaan naar een gebruikt koppel blauwe stenen. Het aanbod daarvan wordt echter wel steeds schaarser, met name ook door de toepassing van deze steen als element van een open haard. Dus is het een toevalstreffer wanneer je als molenaar tegen zo'n gebruik, niet meer in gebruik zijnd koppel oploopt, en je mag al helemaal van geluk spreken als je dat dan bovendien nog voor een redelijke prijs kan kopen ook. Dit geluk trof molenaar Adrie Peereboom van de molen "De Hoop" in Wervershoof. Hij vernam via via dat ergens in een dorp in Zuid-Beveland, in een maalderijtje dat gesloopt ging worden (voor de liefhebbers: uiteraard had naast die maalderij vroeger een molen gestaan, een standerdmolen om precies te zijn) nog een koppel 17der blauwe stenen op een maalstoel lag. Enige telefoontjes en een reis naar Zeeland wat later en het koppel stond onder in de molen, in Wervershoof.

Het neerleggen komt later wel aan de orde, maar voorlopig is het koppel onder de pannen. Overigens zijn er ook wel nieuwe blauwe stenen te koop, maar die zijn vrij duur. Wij zullen er eens wat meer informatie over zien te krijgen.

BESTUURLIJK EN ANDERE INTERNE MEDEDELINGEN.

Op dinsdag 17 juli j.l. kwam het Dagelijks Bestuur bijeen om een aantal zaken te regelen, met name betreffende de problemen die uit de regionale vergaderingen naar voren waren gekomen.

Er werd afgesproken om bij het bestuur van de Stichting Echte Bakkersgilde aan te dringen op een gesprek om een reeks van problemen en onduidelijkheden te bespreken en afspraken te maken voor een mogelijk periodiek overleg. Inmiddels hebben enkele bestuursleden een overzicht gemaakt van konkrete gesprekspunten en zal het overleg zelf plaatsvinden op dinsdag 9 oktober a.s. U hoort er nog wel van.

Diezelfde bestuursleden hebben een voorstel op papier gezet betreffende enige spelregels die molenaars onderling uit collegialiteitsoogpunt in acht zouden moeten nemen bij het verwerven van nieuwe klanten.

De adviesprijzen werden door het D.B. vastgesteld. Per 1 oktober zullen zo nodig aangepaste adviesprijzen volgen.

Uiteraard werden de financiën van de Stichting besproken, en uit een opgesteld overzicht van de stand van baten en lasten bleek dat met name de deelnemersbijdragen nogal traag binnenkomen. De penningmeester zou de betreffende molenaars gaan "manen" om over de brug te komen. Ook zou hij de deelnemers die een omzetafhankelijke bijdrage betalen, verzoeken om hun bijdrage op vrijwillige basis te verhogen. Een brief daartoe is op 9 augustus uitgegaan.

Verder werden een aantal zaken van huishoudelijke aard behandeld.

Het D.B. zal op 25 september opnieuw bijeenkomen en dan de agenda voorbereiden voor een op donderdag 11 oktober te houden vergadering van het Algemeen Bestuur. Belangrijk punt op deze vergadering zal zijn de vraag in hoeverre het in de statuten (art.12.5) bepaalde, dat deelnemende molenaars hun produktie in hoofdzaak met wind-(water)kracht moeten malen en een eventuele motor slechts als hulpkracht mogen gebruiken, om perioden met onvoldoende wind(/water) te overbruggen moet worden gehandhaafd dan wel versoepeld. In de praktijk wordt hiervoor de vuistregel 60/40 gehanteerd d.w.z. dat globaal gemiddeld minstens 60% van de totale jaarproduktie op wind-(/water) kracht moet zijn gemalen.

Nu blijkt dat een enkele deelnemer zich daar niet aan houdt en het bestuur daarover met één molenaar in gesprek en correspondentie is gewikkeld komt deze zaak in discussie. Er zijn fervente tegenstanders van handhaving van dat artikel, maar er zijn al evenzeer uitgesproken voorstanders. Een en ander belooft een boeiende en belangrijke discussie te gaan worden en over de afloop zult U nog wel vernemen.

Bij het bestuur is ook de nodige ongerustheid en ook lichte ergernis ontstaan over de gang van zaken rond de exploitatie van de molen "Rhijn en Son" te Utrecht. Hoewel voor het oog de zaken aardig rond zijn en onze kersverse deelnemer gezelmolenaar H. van Rijswijk daar in dienst is getreden is er een exploitatie-wijze van de grond gekomen die uit het oogpunt van de instandhouding van het korenmolenaarsambacht en het in de verdere toekomst daadwerkelijk functioneren van de molen als windmolen toch de nodige vraagtekens oproept. De correspondentie en kontakten hierover zullen in de aanstaande A.B.-vergadering worden besproken en daarna zullen wij U nader informeren.

Ballotage gezelmolenaar.

Ons molenaarsgilde is weer een nieuwe deelnemer rijker. Het is de heer N. Boekestein die als huurder de gemeentelijk eigendom zijnde kapitale ronde stening-korenmolen "Aeolus" te Vlaardingen bemaalt.

Deze ballotage heeft om verschillende redenen een moeizame voorgeschiedenis gehad, niet in de laatste plaats doordat het tot ruim twee maanden na de in eerste instantie afgesproken datum heeft geduurd voordat de ballotage-commissie uiteindelijk haar bezoek aan de molen kon brengen. Windstilte, vakanties, het - als het wel woei - druk bezet zijn met maalwerk van enkele als leden van de commissie benaderde molenaars, waren daar de oorzaak van. Uiteindelijk bleken op zaterdag 25 augustus j.l. alle factoren gunstig en begaven de meester-molenaars Franken ("Heimolen", Bosschenhoofd N.Br.) de Visser ("De Hoop", Wolphaartsdijk, (Z), en v.d. Westerlaken,

I N G E K O M E N M E D E D E L I N G E N

TE KOOP : TWEE CENTRIFUGAALBUILEN

ons bestuurslid J.de Visser te Wolphaartsdijk (Z) deelde ons mee in zijn omgeving twee centrifugaalbuilen te koop te weten.

Geïnteresseerde deelnemers kunnen voor nadere informatie bij hem terecht.

Telefoon : 01198 - 226

TE KOOP GEVRAAGD : goede, nieuwe meelzakken.

Van één van onze deelnemers bereikte ons het bericht dat zijn leverancier hen niet langer nieuwe jute meelzakken kon leveren van de gebruikelijke kwaliteit. Andere monsters bleken niet te voldoen. Ze waren of niet dicht genoeg geweven, of ze konden niet tegen een stootje.

Wie weet een adres waar men nog wel voor dergelijke zakken terecht kan? Gaarne even een briefkaartje aan ons redactie-adres. Wij zullen die collega dan informeren en tevens het (de) adres(sen) in ons volgende nummer vermelden, opdat ook anderen er hun voordeel mee kunnen doen.

ADVERTENTIE ADVERTENTIE ADVERTENTIE

De laatste maanden duikt de vraag herhaaldelijk op onder de molenaars : kunnen we voor de detailverkoop van ons meel op onze molens nu eens niet een paar goeie advertenties zetten.....?

Voorzitter Jochijms toonde tijdens de regionale vergadering in Valkenswaard al een advertentie, voor zijn molen geplaatst in de "Waterman", een blad voor mensen die hun leven wat alternatief inrichten. Hij zei, dat na plaatsing van de advertentie de verkoop zienderogen was toegenomen.

Dus togen we aan het informeren.

Een advertentie, waarin in wat korte zinnen uiteen wordt gezet wat Ambachtelijke Korenmolenaars zijn en waarin het publiek wordt aangespoord op echte wind- en watermolens het meel voor de thuisbakkerij te kopen, zo'n advertentie kan niet te klein worden opgezet. Immers, er moet ook een lijst van namen en adressen bij.
Da's één.

Een volgend punt is : je moet een zo groot mogelijk publiek bereiken en liefst een publiek dat "in" is voor het zelf bakken met goed meel. Bij vier bladen hebben we ons licht opgestoken : de al genoemde "Waterman" (oplage 6200), "Twaalf Ambachten" (oplage 8500), "Onkruid" (oplage 50.000 !) en "De Kleine Aarde" (oplage 26.000). De bladen met kleine oplagen hebben een lager advertentietarief dan de grotere. Logisch. Maar laten we er maar van uitgaan dat onze molens het meest gebaat zijn met een grotere bekendheid onder mensen die niet ál te zwart-wit de macro-biotische richting volgen. We kiezen dus voor de twee grootste oplage-cijfers.

In "Onkruid" kost een hele pagina - die maar een klein formaat heeft van ca. 12 cm x 18 cm - negenhonderd gulden.

In "De Kleine Aarde" kost een advertentie van ongeveer hetzelfde formaat f.775,-. Bij beide bedragen komt nog de BTW (4%).

In onze advertentie komt, behalve de lijst van deelnemende en dus ook meebetalende molenaars, de volgende tekst :

VOLKORNMEEEL VAN
WIND- EN WATERKORENMOLENS.....

Er zijn in ons molenland nog weinig wind- en waterkoren-
molenaars die als middel van bestaan het malen van brood-
graan hebben.

In het - in 1976 opgerichte Ambachtelijk Korenmolenaars-
gilde - hebben zich vrijwel alle nog traditioneel werkende
korenmolenaars verenigd. Als ondernemers in hun zelfstandige
kleinschalige bedrijven willen zij hun ambacht en molen als
vrouws ten nutte maken van een gezonde maatschappij.
Zij bieden hun op wind- of waterkracht met stenen gemalen
tarwe, rogge enz. aan en hebben doorgaans ook de andere ge-
bruikelijke muldersprodukten op de molen voorradig.

Op de volgende molens kunnen thuisbakk(st)ers terecht voor
echt molenaarsvolkorenmeel en andere muldersprodukten :

lijst molenaars
met adressen

* Volkmolenaars aangesloten bij het Ambachtelijk Korenmole-
naarsgilde zijn gerechtigd dit embleem te voeren.
Zij staan onder controle van het Station Voor Maalderij
en Bakkerij-IGMB/TNO te Wageningen.

Wat wordt er nu van ú verwacht.....?

U knipt onderstaand strookje na lezing van dit relaas af, vult het in en stuurt het op naar de bekende postbus 3086, 3101 EB Schiedam. Als de advertentie geplaatst wordt in de bladen hoort U welk bedrag U verschuldigd bent aan onze penningmeester. U betaalt dan Uw aandeel in de kosten per omgaande.

Mochten er te weinig mensen willen deelnemen - hetgeen wij niet geloven - dan gaat het feest niet door. Is de deelname matig, dan kunnen we kiezen voor één van de twee bladen. Is de deelname groot dan nemen we de twee bladen.

N.B. (ten overvloede :) alleen voor "embleem-voerende" deelnemers!

Hierlangs afknippen, invullen en opsturen -----

Ik wil in de advertentie staan met de naam van mijn molen en het adres. Ik zal t.z.t. mijn aandeel in de kosten overmaken op de girorekening van de penningmeester.

Naam molenaar.....

Naam molen

Adres molen

Datum.....

Handtekening.....

Opsturen per omgaande aan :
Postbus 3086, 3101 EB Schiedam. Zet op de envelop "Advertentie".